

عنوان مقاله:

نقش برنامه ریزی شهری در ساماندهی و توانمندسازی حاشیه نشین

محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی علوم انسانی، حقوق، مطالعات اجتماعی و روانشناسی (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده:

محمدرضا خشائی - گروه برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

خلاصه مقاله:

حاشیه نشینی حاصل گسترش بیرویه شهرنشینی معاصر بویژه در کشورهای در حال توسعه است که ریشه در برنامه ریزی های خرد و کلان توسعه دارد و اکنون خیل عظیم حاشیه نشینان تهدیدی جدی در این کشورها از جمله ایران محسوب می شوند. فقر اجتماعی - فرهنگی و اقتصادی مهمترین عامل پیدایش حاشیه نشینی در شهرها است. اگر چه حاشیه نشینان در قلمرو زندگی اقتصادی - اجتماعی شهرها به سر می برند ولی به عنوان شهروندان رسمی در جامعه پذیرفته نمی شوند. حاشیه نشینی در اثر روابط تمرکزگرا ایجاد شده و کاخ و کوخ نشینی را ایجاد می کند و این بدان معناست که توزیع امکانات و منابع به صورت تبعیض آمیزی شود و یک عده بسیارپولدار و یک عده بسیار فقیر می شوند. در کنار تلاش برای ارائه خدمات مختلف شهری به ساکنان مناطق کم برخوردار، برنامه ریزی برای توانمندسازی اقتصادی حاشیه شهر نیز باید در دستورکار قرار بگیرد. روند شتابان شهرنشینی و شهری شدن با رشد فزآینده پدیده مسکن نابهنجار یا سکونتگاه های غیر رسمی در ابعادی جهان گستر همراه بوده است. با این که زندگی در بیغوله ها و گذران عمر در مسکن نابهنجار و خرابه نشینی در تاریخ شهر و شهر نشینی پدیده تازه ای نیست، در نتیجه می توان گفت لیکن امروزه زندگی در سرپناه های نابهنجار به ویژه در شهرهای بزرگ جهان، به خصوص شهرهای کشورهای در حال توسعه ابعادی وسیع و بی سابقه یافته است. به طوری که هر دم بر انبوه تازه واردین در حاشیه شهرها از طریق مهاجرت، نابودی روستاها یا تبدیل روستاها به شهرهای جدید افزوده می شود. برای توانمندسازی مناطق حاشیه نشین باید هر یک از این محلات به صورت جداگانه و متفاوت از هم دیده شوند و شناسنامه هر محله بر اساس مقتضیات آن مکان تعریف و مشخص شود زیرا در مناطق حاشیه نشین نیازهای زنان، مردان و جوانان باهم متفاوت است.

کلمات کلیدی:

شهرنشینی، شهری شدن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1624610>

